

Kainuun moottorikelkkamatkailun kansainvälistäminen (Kelkka Kainuu 2.0)

Tausta ja tarve

Kainuu on Suomen lumisimpia alueita. Lumen riittävyys ja suhteellisen lyhyt välimatka maamme väestökeskittymistä ovat maakunnan keskeisiä kilpailuetuja talvikauden matkailussa. Yksi talvimatkailun ilmenemismuoto on moottorikelkkamatkailu, jota kehitettiin menestyksekkäästi Kelkka Kainuun -hankkeella 1.9.2023 - 30.6.2025.

Hankkeen tuloksena lanseerattiin moottorikelkkamatkailua silmällä pitäen koko Kainuun kattava uralupa, jonka myynti alkoi tammikuussa 2025 Kajaanin kaupungin ylläpitämän verkkokaupan kautta. Hankkeen toimenpiteitä olivat niin ikään Kainuun kelkkailumahdollisuuksia esittelevien sisältösivujen laadinta Arctic Lakeland -portaaliin, markkinointivideoiden tuottaminen, vaikuttajavierailut ja some-markkinointi.

Vaikka Kelkka Kainuu -hanke saavutti konkreettisia tuloksia ja mittavaa medianäkyvyyttä, paljon tehtävää on vieläkin kelkkamatkailun kehittämiseksi potentiaaliaan vastaavaksi matkailumuodoksi. Markkinointia tulee edelleen tehostaa erityisesti kansainvälisille asiakkaille sekä vakiinnuttaa esimerkiksi maakunnallisen uraluvan toimivuus jatkoa ajatellen. Mittakaavaedun saamiseksi yhteistyötä on syytä tiivistää myös naapurimaakuntien suuntaan.

Kelkka Kainuu -hankkeessa tehdyn kysyntäselvityksen yhteydessä moottorikelkkamatkailijoilta tiedusteltiin heidän näkemyksiään Kainuun kelkkailumahdollisuuksien kehittämistarpeista. Eräs vastauksista esille noussut kehittämistarve on Kainuun kelkkaurien yhdistäminen nykyistä paremmin naapurimaakuntien reitteihin. Eri maakuntien kelkkailualueet yhdistävä kokonaisuus houkuttelee pitkistä kelkkaretkistä kiinnostuneita ja lisää näin Kainuun kelkkamatkailua tuoden myös mittakaavaetua kelkkamatkailun edistämiseen.

Moottorikelkkamatkailulla tarkoitetaan oman kotikunnan tai kotimaan ulkopuolelle suuntautuvaa matkailua, jonka keskeisenä tarkoituksena on moottorikelkkailun harrastaminen vapaa-ajan aktiviteettina. Määritelmän mukaisia kansainvälisiä moottorikelkkamatkailijoita vierailee jo nykyään Kainuussa, tosin tarkempaa käsitystä kyseisen matkailijasegmentin koosta ei ole. Ulkomailta tulevan kysynnän osalta on huomattava, että Kainuun talvimatkailun kansainvälisten asiakkaiden määrän ennakoidaan muutoinkin lähitulevaisuudessa kasvavan, mitä trendiä moottorikelkkamatkailu voi myös osaltaan vahvistaa.

Kelkka Kainuu -hankkeessa toteutettu Kainuun uralupakäytäntöjen uudistus oli mittava ja monitahoinen prosessi. Uuden käytännön vakiinnuttaminen ja mahdollinen hienosäätö on siksi tarpeellista toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Hankkeen aikana ilmeni myös muita jatkokehitystä edellyttäviä kehittämiskohteita, joita ovat muun muassa tarve uusille kelkkailutapahtumille ja tietyt kelkkailijoiden informoimiseen liittyvät tarpeen.

Tavoitteet

Kelkka Kainuu 2.0 -hankkeen yleistavoitteena on kasvattaa Kainuun kiinnostavuutta kotimaisten ja kansainvälisten moottorikelkkamatkailijoiden keskuudessa, mikä vahvistaa kelkkaurien tuntumassa toimivien yritysten kannattavuutta ja laajemminkin Kainuun maaseudun aluekehitystä ja elinvoimaa.

Toimenpiteet

Työpaketti 1. Kainuun maakuntarajat ylittävien kelkkaurien kehittäminen ja markkinointi

Työpaketin tavoitteena on pyrkiä edistämään ylimaakunnallista moottorikelkkamatkailua ja vahvistaa Kainuun asemaa houkuttelevana kelkkailukohteena sekä kotimaisten että kansainvälisten matkailijoiden keskuudessa. Yhteistyö naapurimaakuntien (Pohjois-Pohjanmaa ja Pohjois-Karjala) sekä valtakunnallisten toimijoiden kanssa on työpaketin keskiössä. Lisäksi työpaketissa pyritään laajentamaan matkailijavirtoja Ruotsista, Norjasta ja Baltian maista hyödyntämällä Kainuun keskeistä sijaintia ja monipuolista tarjontaa.

- 1) Selvitetään mahdollisuuksia laajentaa Kainuussa toteutettua yhteislupamallia kattamaan myös naapurimaakunnat. Yhteislupaa kehittämällä voidaan helpottaa matkailijoiden liikkumista maakuntarajojen yli, lisätä kelkkailijoiden viipymää Kainuussa sekä kasvattaa alueen yritysten liikevaihtoa.
- 2) Metsähallituksen kanssa käydään läpi mahdollisuuksia liittää myös Lapin kuntia mukaan yhteislupakäytäntöön ja tarvittaessa tarkistetaan sopimusten sisältöjä.
- 3) Rakennetaan yhteistyöverkostoa Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Karjalan kuntien sekä muiden sidosryhmien kesken. Järjestetään neuvotteluja, joissa käsitellään reittien yhtenäisyyttä, palvelujen saavutettavuutta ja yhteismarkkinointia. Viedään eteenpäin Kainuussa kehitettyä mallia ja hyödynnetään alueen keskeistä sijaintia matkailijavirtojen solmukohtana. Hyödynnetään some-kanavia ja alan mediaa (esim. Kelkkalehti) ylimaakunnallisten kelkkailureittien ja yhteislupien markkinoinnissa.
- 4) Osallistuminen Rovaniemellä järjestettäviin Kelekkamessuihin jossa markkinoidaan Kainuun maakunnallista yhteislupaa sekä markkinoidaan Kainuuta kansainvälisille kelkkailijoille.

Tuotokset:

Työpaketin toimenpiteillä lisätään yhteistyötä naapurimaakuntien kanssa, vahvistetaan Kainuun asemaa osana laajempaa kelkkailuverkostoa ja kasvatetaan kansainvälisten matkailijoiden kiinnostusta aluetta kohtaan. Yhteislupakäytännön kehittäminen ja markkinoinnin kohdentaminen mahdollistavat Kainuun yritysten myynnin kasvun ja tukevat maakunnan elinvoimaa.

Työpaketti 2. Kainuun kansainvälisen moottorikelkkamatkailun edistäminen

Työpaketin tavoitteena on lisätä Kainuun moottorikelkkailijoille suunnattujen palvelupakettien tarjontaa, näkyvyyttä ja löydettävyyttä. Työpaketin toimenpiteet ovat:

- 1) Kansainvälisille moottorikelkkamatkailijoille soveltuvien palvelupakettien räätälöinti sisältäen Kainuun saavutettavuuden eri liikennevälineillä, kelkanvuokrauksen sekä majoitus-, ravintola-, tankkaus-, kauppa- ja ohjelmapalvelut reittivaihtoehtojen varrella.
- 2) Kansainvälisille matkailijoille suunnattujen palvelupakettien kuvausten tekeminen Arctic Lakeland -portaalin kelkkamatkailun sivuille.
- 3) Vaikuttajavierailun järjestäminen.
- 4) Kelkkailutapahtumien kehittäminen (kelkkailuviikonloppu koko perheelle, jääovaalikisat, SM-kisat, Kainuun ympäriajot tms.). Tapahtumien rikastaminen ja monipuolistaminen, olosuhteiden tekeminen ja mahdollistaminen.
- 5) Markkinointikampanjat esim. Ruotsiin, Norjaan ja Baltian maihin hyödyntämällä kohdealueiden kelkkailufoorumeita ja muita sosiaalisen median kanavia.

Tuotokset:

Kainuun tunnettuus moottorikelkkamatkailun kansainvälisillä markkinoilla lisääntyy. Kainuussa järjestetään vuosittain 2–3 uutta kelkkailutapahtumaa.

Työpaketti 3. Kelkkaurien käytön ja myynnin kehittäminen

Työpaketin tavoitteena on Kainuun uusien uralupakäytäntöjen ja uralupien verkkokaupan vakiinnuttaminen.

- 1) Sopiminen siitä, keneen/keihin kelkkailijat voivat olla hankkeen päättymisen jälkeen yhteydessä, mikäli havaitsevat kelkkaurilla esim. turvallisuutta vaarantavia tekijöitä.
- 2) Kelkkaurille maakuntarajojen ylityskohtiin infotaulut, joissa kerrotaan uralupien verkkokaupasta ja em. yhteyshenkilöistä, joihin voi tarvittaessa olla yhteydessä.
- 3) Kainuun uuden uralupamallin esittely naapurimaakuntiin.

Tuotokset:

Kainuun maakunnallinen uralupa ja sen saatavuus verkkokaupasta on varmistettu tuleviksi vuosiksi, samoin uraluvista saatavien tulojen kuntakohtainen jyvitys ja käyttö urien ylläpitoon. Kelkkauria koskeviin kysymyksiin liittyen on nimetty yhdyshenkilöt, joihin tarvittaessa voi olla yhteydessä.

Työpaketti 4. Viestintä

Medianäkyvyyden saamiseksi hankkeesta tiedotetaan toteuttajien kanavilla hankkeen aikana. Tavoitteena on, että nämä johtaisivat lehti-, TV-, radio ja digitaalisen median näkyvyyteen. Hankkeessa tehdään säännöllinen uutiskirje- mukana oleville kunnille toimenpiteiden etenemisestä.

Työpaketissa tehdään seuraavia konkreettisia toimenpiteitä:

- Juliste: Hankkeesta laaditaan rahoittajan edellyttämä hankejuliste.
- Tiedotteet: Laaditaan lehdistötiedotteet vähintään hankkeen käynnistyessä ja päättyessä.
- Tavoitteena on laatia hankkeen aikana 3 uutiskirjeuttua, blogi- tai lehtikirjoitusta.
- Internet: Hankkeelle laaditaan omat verkkosivut, joille tulee linkitys KAMKin, kuntien ja mahdollisesti myös muiden yhteistyökumppaneiden verkkosivujen kautta.
- Sosiaalinen media: Hankkeelle perustetaan tarvittavat sosiaalisen median kanavat tai hyödynnetään kumppaneiden olemassa olevia kanavia, joiden kautta someviestintää toteutetaan. Some-viestinnässä hyödynnetään maksullista markkinointia.
- Lehdet, radio ja televisio: Tiedotetaan medialle hankkeen toiminnasta ja kutsutaan median edustajia mukaan hankkeen toimenpiteisiin. Myös maksullista markkinointia voidaan toteuttaa lehtien, radion ja television kautta.
- Sisäinen viestintä: Luodaan Teams-tiimi, jossa viestitään hankkeen toiminnasta ja jaetaan materiaalia.
- Tuloksista tiedottaminen: Hankkeen tuloksista viestitään hankkeen ja hankekumppaneiden verkkosivuilla sekä laadittavissa julkaisuissa.

Tulokset:

Juliste, mediatiedotteet 2 kpl, julkaistu yhteensä 3 kpl uutisjuttua tai lehti- ja blogikirjoituksia, perustettu hankkeelle omat nettisivut

Työpaketti 5. Projektihallinto

Työpaketissa toteutetaan hankkeen vaatimat hallinnolliset tehtävät, kuten eri toimintojen koordinointi, raportointi, ohjausryhmätyöskentely sekä muut tehtävät.

Hankeaika

Aloitus joulukuussa 2025, hankkeen kesto kaksi vuotta.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Budjetti								
Hankkeen nimi:		Kelkka 2.0			2025	2026	2027	yhteensä
Hankkeen kesto (kk):		1.12.2025-30.11.2027			1	12	11	24
					143,33333	1720	1576,6667	3440
Palkkakustannukset								
		2025	2026	2027	2025	2026	2027	yhteensä
Muut (Sivista, http)		%	tunnit	tunnit	tunnit	vuosipalkka	vuosipalkka	vuosipalkka
projektipäällikkö		80 %	115	1376	1261	3 956	47 472	43 516
Kaikki palkkakustannukset					3 956	47 472	43 516	94 944
Flat rate		7 %				277	3 323	3 046
Matkat					1 500	12 000	2 500	16 000
Ostopalvelut					2 500	57 900	16 500	76 900
HANKKEEN KUSTANNUKSET YHTEENSÄ (palkkakustannukset, sivukulut, flat rate, ostopalvelut)					8 233	120 695	65 562	194 490
RAHOITUS				Osuus				
Rahoittajan osuus				80,00 %	6 586	96 556	52 450	155 592
KAMK				4,00 %	329	4 828	2 622	7 780
Hyrynsalmi				2,00 %	165	2 414	1 311	3 890
Kajaani				2,00 %	165	2 414	1 311	3 890
Kuhmo				2,00 %	165	2 414	1 311	3 890
Paltamo				2,00 %	165	2 414	1 311	3 890
Puolanka				2,00 %	165	2 414	1 311	3 890
Ristijärvi				2,00 %	165	2 414	1 311	3 890
Sotkamo				2,00 %	165	2 414	1 311	3 890
Suomussalmi				2,00 %	165	2 414	1 311	3 890
KIRJANPIDON RAHOITUS YHTEENSÄ				100 %	8 233	120 695	65 562	194 490

Erittely ostopalveluista ja matkoista

	2025	2026	2027
TP 1			
Messuosallistumiset		4 000 €	4 000 €
Tilat ja tarjoilut	500 €	1 000 €	500 €
TP2			
Arctic Lakeland Kainuu moottorikelkkailun sisältösivut		2 000 €	2 000 €
Kampanjasivu (tekninen toteutus)		3 000 €	
Digitaalisen markkinointimateriaalin tuottaminen	2 000 €	2 500 €	
Media/vaikuttajavierailu KV		8 000 €	
Mediatilan ostot KV		20 000 €	
Kelkkavuokrat, sisällöntuottoajelut		2 500 €	2 500 €
Tapahtumien kehittäminen		7 500 €	7 500 €
TP 3			
Infotaulut		7 400 €	
Yhteensä	2 500 €	57 900 €	16 500 €
Matkat			
	2025	2026	2027
TP 1			
majoitus ja matkakulut kelkkamessut	1 500 €	1 500 €	0 €
TP2			
Vaikuttajavierailijan majoitus ja matkakulut	0 €	6 000 €	0 €
Majoitus ja matkakulut matkapakettien testaus	0 €	2 500 €	2 500 €
TP 3			
Infotaulujen asennus	0 €	2 000 €	0 €
Yhteensä	1 500 €	12 000 €	2 500 €